

RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA — III. RAZRED
XXX. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2025.)
ŽUPANIJSKA RAZINA

Ispit ima **25** zadataka. Točni odgovori vrijede ukupno 90 bodova. Bodovna vrijednost zadatka u ispitu napisana je u kvadratiću kraj zadatka. Moguće točno rješenje ili druga točna rješenja odvojena su kosom crtom ili su navedena u zagradama. U rješenjima se sustavno provodi navezivanje, ali valja priznati i učenicka rješenja bez navezaka. Ako učenik prepisuje riječi i izraze iz teksta, oni moraju biti prepisani točno tako kako su u tekstu, dakle s navescima.

Ako odgovor započinje velikim početnim slovom, učenik mora staviti točku da bi mu se odgovor priznao.

Valja priznati samo odgovore koji su u cijelosti u skladu s pravopisnom, gramatičkom i leksičkom normom.

1. zadatak

Dana 24. travnja 1800. godine osnovana je Kongresna knjižnica u američkome glavnom gradu Washingtonu. Ona je danas jedna od najvećih knjižnica na svijetu i smatra se nacionalnom knjižnicom Sjedinjenih Američkih Država. Od svih nacionalnih knjižnica na svijetu ima najviši godišnji proračun (oko 600 milijuna dolara). Zanimljivo je da posjeduje i primjerak slavne Gutenbergove Biblije. Za titulu najveće knjižnice na svijetu s njom se može natjecati samo Britanska knjižnica, koja je nacionalna knjižnica Ujedinjenoga Kraljevstva.

- **6 bodova (Svaki u cijelosti točno napisan odgovor vrijedi 1 bod.)**

2. zadatak

- a) **A.** najdojmljivijih
- b) **D.** okrutnoga
- c) **B.** beskompromisan

- **3 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

3. zadatak

B. Premda čuvaju najveća znanja pohranjena u knjigama, mnoge se knjižnice ne mogu pohvaliti veličanstvenim interijerima i neobičnom arhitekturom.

- 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

4. zadatak

C. Poznati književnik poručio je učenicima da će misliti samo ono što misle drugi ako čitaju knjige koje drugi čitaju.

- 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

5. zadatak

Prvašiću, prije ulaska u učionicu obriši donove svojih mokrih cipela, a onda izvadi iz torbe onaj stari smećkasti džepni rječnik!

- 4 boda (Svaka u cijelosti točno napisana riječ vrijedi 1 bod.)

6. zadatak

roman o Antoniju i Andrei ili roman o Mateu i Miji

- 4 boda (Svaki točno napisan oblik imena vrijedi 1 bod.)

7. zadatak

a) svijetleći – glagol / glagolski prilog (sadašnji) / prilog

svjetleće – pridjev

b) Svijetleći znači 'tako da svijetli'.

Svjetleći znači 'koji svijetli'.

- 4 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)

8. zadatak

Ne mogu započeti tjedan bez najmanje dvaju pročitanih ulomaka najdražega romana i dviju dojmljivih kratkih priča hrvatskih mladih autora.

- 2 boda (Svaka točno napisana sintagma vrijedi 1 bod.)

9. zadatak

Donijevši jučer s Interlibera šest svezaka *Moje borbe*, **primijetih** da majka nije bila baš oduševljena. Najviše ju **je bilo zabrinulo** / **bijaše zabrinulo** / **bješe zabrinulo** hoću li zbog čitanja zanemariti ispite na fakultetu. **Razuvjeravah** je danas cijelo dopodne. **Recimo** da je shvatila koliko mi znači Knausgård, no **bio bih** još sretniji da i ona počne čitati.

- 6 bodova (Svaki točan napisan glagolski oblik vrijedi 1 bod.)

10. zadatak

modifikatori: nasreću istina

konektori: naime drugim riječima

Priznaju se i odgovori napisani velikim početnim slovom bez točke na kraju i s točkom na kraju.

- 4 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)

11. zadatak

a) napamet

b) nalijevo

c) nasuprot knjižnici

d) s mjesta

e) u jutro

f) naglas

- 6 bodova (Svaki točno napisan prilog ili prijedložni izraz vrijedi 1 bod.)

12. zadatak

Izrazni arhaizmi: libar, diklicama/diklica/diklice, vrhu/Vrhu

Pravopisni arhaizmi: pokorniza, dvbrouachoga/dvbrouachi

Historizmi: karaka, artiluk/artilukom, knez

- 8 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)

13. zadatak

rijeka – preneseno značenje na temelju sličnosti

Takva vrsta prenesenoga značenja zove se metafora.

Cesarića – preneseno značenje na temelju stvarnih odnosa (logičke bliskosti)

Takva vrsta prenesenoga značenja zove se metonimija.

• 4 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)

14. zadatak

a) one, me

• 2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)

b) šutke, jače/jako

• 2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)

c) posebna – nepostojani a / nepostojano a

jače – jotacija

• 2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)

d) priča, (obližnjih) stabala, Sunca

• 3 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)

e) neizrečen (ja), stranica

• 2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)

f) tri/3 (surečenice)

• 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

g) atributna

• 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

h) npr. bezbržan/bežični/bezakonje/bezbožnik/bezbožac/bezbožnički

• 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod. Priznaju se i drugi točni odgovori.)

i) brz-o-nog-e

- 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

j) **sutrašnji** – preoblika: (onaj) koji se odnosi na sutra; odnosi se na sutra; (onaj) koji će biti sutra (Priznati samo pridjevne preobliske koje tvorenicu povezuju s riječju *sutra*.)

– tvorbeni način: sufiksna tvorba

zeleniti – preoblika: činiti (što) zelenim; bojiti u zeleno (Priznati samo glagolske preobliske koje tvorenicu povezuju s riječju *zelen*.)

– tvorbeni način: sufiksna tvorba

podmorje – preoblika: (ono što je) pod morem (Priznati samo imeničke preobliske koje pokazuju da je tvorenica u vezi s prijedložnim izrazom.)

– tvorbeni način: prefiksno-sufiksna tvorba

brzonog – preoblika: (onaj) koji je brzih nogu; (onaj) koji ima brze noge (Priznati samo pridjevne preobliske koje tvorenicu povezuju sa sintagmom *brze noge* / *brzih nogu*.)

– tvorbeni način: složeno-sufiksna tvorba

dangubiti – preoblika: gubiti dan /dan gubiti (Priznati samo glagolske preobliske koje tvorenicu povezuju s imenicom *dan* i glagolom *gubiti*.)

– tvorbeni način: srastanje

• 10 bodova (Svaka točna preoblika i svaki točno određen tvorbeni način vrijedi 1 bod.)

15. zadatak

publicističkim/novinarskim (funkcionalnim stilom) / publicistički/novinarski (funkcionalni stil)

- 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

16. zadatak

neprekinutom (tekstu) / neprekinuti (tekst)

- 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

17. zadatak

D. Priče za djecu

- 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

18. zadatak

A. da je kritična

- 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

19. zadatak

šljokičaste ekranizacije / šljokičasta ekranizacija

- 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

20. zadatak

B. nepodobno

- 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

21. zadatak

A. U tome tjednu knjižničari promiču slobodu čitanja i u prvi plan stavljaju naslove koji su tijekom povijesti bili zabranjivani.

- 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

22. zadatak

C. cenzorske oči

- 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

23. zadatak

B. na različite prijepore u tumačenju djela

- 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

24. zadatak

D. guja – zmija

- 1 bod (Točan odgovor vrijedi 1 bod.)

25. zadatak

U Disneyjevu filmu sirena je s princem sretno živjela (i udala se za njega), a na kraju Andersenove bajke izvršila je samoubojstvo / utopila se / ubila se.

- **2 boda (Točan odgovor vrijedi 2 boda. Priznaju se i drukčije oblikovani točni odgovori.)**

1 bod – Točno određeno što je sirena učinila na završetku Disneyjeva filma.

1 bod – Točno određeno što je sirena učinila na završetku Andersenove bajke.

U odgovoru je potrebno naglasiti: sretno živjeti (udati se), utopiti se (ubiti se).